

Adolygiad Rheoli Perfformiad – Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Blwyddyn archwilio: 2022-23

Dyddiad cyhoeddi: Chwefror 2023

Cyfeirnod: 3386A2022

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr fel rhan o'r gwaith a berfformiwyd yn unol ag adran 14 a 17 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (Deddf 2004) ac adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Ni chymerir cyfrifoldeb gan yr Archwilydd Cyffredinol na staff Archwilio Cymru mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog, na gweithiwr arall yn rhinwedd eu swydd unigol, nac i unrhyw drydydd parti.

Os bydd y ddogfen hon yn derbyn cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r Cod adran 45 yn nodi'r arfer wrth drin ceisiadau sy'n ddisgwyliedig gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partion perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru ac Archwilio Cymru yn drydydd partion perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiad ynghylch datgelu neu ailddefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru ar swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Cynnwys

Adroddiad cryno

Crynodeb 4

Argymhellion 5

Adroddiad manwl

Canfuom nad yw trefniadau rheoli perfformiad y Cyngor yn ei alluogi'n gyson i werthuso a rheoli ei berfformiad yn effeithiol 7

Mae gwendidau mewn gwybodaeth berfformio yn cyfyngu ar ymwybyddiaeth y Cyngor o'i berfformiad ei hun a'i allu i reoli ei berfformiad yn effeithiol. 7

Mae'r Cyngor yn canolbwyntio ar gasglu, yn hytrach na dadansoddi data a sicrhau ei gywirdeb, yn cyfyngu ar effaith ei drefniadau rheoli perfformiad. 8

Adroddiad cryno

Crynodeb

Beth wnaethon ni adolygu a pham

- 1 Gwnaethom adolygu trefniadau rheoli perfformiad y Cyngor er mwyn sefydlu pa mor dda y maent yn hysbysu'r Cyngor o gynnydd wrth gyflawni ei flaenoriaethau.
- 2 Pan gafodd yr adolygiad fe wnaeth y Cyngor gydnabod bod angen gwella eu proses rheoli perfformiad.
- 3 At ddibenion yr adolygiad, bydd trefniadau rheoli perfformiad yn cynnwys dull strategol y Cyngor o osod a chyflawni ei flaenoriaethau corfforaethol a'i hamcanion llesiant. Byddwn ni hefyd yn ystyried fframwaith rheoli perfformiad y Cyngor, sy'n golygu'r strwythurau a'r mecanweithiau y mae'r Cyngor wedi'u rhoi ar waith i fonitro ei gynnydd tuag at gyflawni ei amcanion. Ni fyddwn yn ystyried rheoli perfformiad unigolion.
- 4 Rydym yn cydnabod bod y Cyngor yn parhau i ddelio â materion sylweddol sy'n codi yn sgil y Pandemig gan roi cynnydd i fwy o alw am wasanaethau, yr argyfwng costau byw ac anawsterau o ran recriwtio a chadw staff. Bydd yn effeithio ar allu'r Cyngor i weithredu'n effeithiol ar draws ardaloedd gwasanaeth.
- 5 Pam mae rheoli perfformiad yn bwysig:
 - mae rheoli perfformiad effeithiol yn cynnwys monitro cynnydd yn erbyn amcanion allweddol a safonau perfformiad gwasanaethau ac ymyrryd yn llwyddiannus lle mae perfformiad yn disgyn islaw'r amcanion neu'r safonau y mae'r Cyngor wedi'u gosod ei hun.
 - dylai system rheoli perfformiad effeithiol helpu'r Cyngor i nodi problemau perfformiad wrth iddyn nhw ddod i'r amlwg a helpu'r Cyngor i ymyrryd i wella perfformiad.
 - heb system rheoli perfformiad effeithiol, mae risg sylweddol na fydd y Cyngor yn gallu mesur a monitro ei berfformiad yn erbyn ei amcanion a gweithredu lle nad ydyn nhw'n cael eu bodloni, ac felly cyflawni ei hamcanion.
- 6 Beth oedden ni'n chwilio amdano:
 - bod trefniadau rheoli perfformiad yn cyd-fynd ag amcanion corfforaethol ac wedi'u hintegreiddio i'w drefniadau cynllunio busnes.
 - bod y Cyngor yn defnyddio ystod eang o wybodaeth perfformiad sy'n adlewyrchu blaenoriaethau'r Cyngor ac anghenion defnyddwyr gwasanaeth, gan gynnwys meincnodi ei berfformiad a'i brosesau.
 - bod y mesurau perfformiad yw Penodol, Mesuradwy, Cyraeddadwy, Perthnasol, ac Amser-Rhwymedig.
 - bod data perfformiad yn mesur y pethau cywir yn gywir a lle roedd y canlyniad priodol yn canolbwyntio.

- bod trefniadau'n galluogi'r Cyngor i gydnabod perfformiad da a mynd i'r afael â pherfformiad gwael. Dylent roi adborth er mwyn helpu'r Cyngor i ddeall a dysgu o'r rhesymau dros berfformiad da neu wael.
- Bod adroddiadau perfformiad yn hawdd eu cyrraedd i'r cyhoedd a rhanddeiliaid allanol eraill.

7 Fe wnaethon ni gynnal yr adolygiad yn ystod y cyfnod rhwng Awst 2022 a Medi 2022.

Yr hyn a chanfuom

8 Nod yr adolygiad oedd ateb y cwestiwn: A yw trefniadau rheoli perfformiad y Cyngor yn cefnogi penderfyniadau a gwelliant cadarn ac effeithiol?

9 Ar y cyfan, gwelsom nad yw trefniadau rheoli perfformiad y Cyngor yn ei alluogi'n gyson i werthuso a rheoli ei berfformiad yn effeithiol.

10 Daethom i'r casgliad hwn oherwydd:

- gwendidau mewn gwybodaeth berfformio sy'n cyfyngu ar ymwybyddiaeth y Cyngor o'i berfformiad ei hun a'i allu i reoli ei berfformiad yn effeithiol.
- ffocws y Cyngor ar gasglu, yn hytrach na dadansoddi data a sicrhau ei gywirdeb, cyfyngu ar effaith ei drefniadau rheoli perfformiad.

Argymhellion

Arddangosyn 1: argymhellion

Mae'r tabl isod yn nodi'r argymhellion a nodwyd gennym yn dilyn yr adolygiad hwn.

Argymhellion	
A1	Sicrhewch fod cynlluniau busnes lefel gwasanaeth wedi'u cwblhau, efo ystod lawn o ddangosyddion perfformiad i gefnogi amcanion lles.
A2	Sicrhewch fod yr holl ddangosyddion perfformiad yn ystyrllon, yn canolbwyntio ar ganlyniadau ac mae ganddynt gysylltiadau clir ag amcanion lles y Cyngor.
A3	Rhowch brosesau gwirio cadarn a chyson ar waith i sicrhau bod gwybodaeth perfformiad yn gywir.

Argymhellion

- A4 Gwnewch well ddefnydd o'r wybodaeth perfformiad a gasglwyd drwy flaenoriaethu mwy o ddadansoddi data ac ystod ehangach o wybodaeth i helpu i ddeall perfformiad.

Adroddiad manwl

Canfuom nad yw trefniadau rheoli perfformiad y Cyngor yn ei alluogi'n gyson i werthuso'n effeithiol a rheoli ei berfformiad

Mae gwendidau mewn gwybodaeth berfformio yn cyfyngu ar ymwybyddiaeth y Cyngor o'i berfformiad ei hun a'i allu i reoli ei berfformiad yn effeithiol

11 Wrth ddod i'r casgliad hwn fe welsom fod:

- mae Aseiad Perfformiad Corfforaethol y Cyngor yn rhoi cyfle i'r Cyngor gydnabod perfformiad da a mynd i'r afael â pherfformiad gwael. Dylai helpu'r Cyngor i ddeall a dysgu o'r rhesymau dros berfformiad da neu wael. Fodd bynnag, caiff hyn ei danseilio gan wendidau mewn gwybodaeth am berfformiad.
- nid yw'r dangosyddion perfformiad a ddewisir bob amser yn canolbwyntio ar ganlyniadau sy'n canolbwyntio'n norclearly sy'n gysylltiedig ag amcanion lles y Cyngor. Er enghraifft, cynllun busnes InCommunities 2022-23 ymrwymiad 1.2.5 – gwella profiadau ymwelwyr. Mae gan hyn ddwy elfen sy'n gwella'r naturioldeb ac i weithredu fel gwesteiwr ar gyfer Rhaglenteam Parc Rhanbarthol y Cymoedd ac i gwblhau Cosy Corner. Mae un garreg filltir, sy'n ymwneud â Cosy Corner ac un dangosydd perfformiad sy'n mesur gwariant blynyddol gan dwristiaid. Ni fydd y mesurau hyn yn dweud wrth y Cyngor sut maen nhw wedi gwella'r naturioldeb mewn ffordd fydd yn gwella profiad ymwelwyr.
- mae yna enghreifftiau o ddangosyddion perfformiad coll mewn cynlluniau busnes gwasanaeth. Er enghraifft, yng nghynllun busnes Addysg a Gwasanaethau Teulu 2022-23 ymrwymiad 3.2.4- adeiladu ar gynnydd technolegol. Y garreg filltir yw gweithredu Capita One. Nid oes unrhyw ddangosyddion perfformiad ar waith i fesur llwyddiant wrth gyflawni'r ymrwymiad hwn. Nid oedd trefniadau mewnol y Cyngor ei hun yn mynd i'r afael â hyn.
- mae dangosyddion perfformiad sy'n helpu i fesur cynnydd tuag at flaenoriaethau corfforaethol. Mae'r rhain yn tueddu i fod lle mae metrigau cymharol syml yn bosibl i fesur cynnydd. Er enghraifft, yn ymrwymiad cynllun busnes Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles 2.2.1 – 'parhau i leihau plant sydd â phrofiad o ofal yn ddiogel, a chefnogi plant profiadol i gyflawni'r canlyniadau gorau posibl drwy: sicrhau bod plant sydd â phrofiad o ofal yn cael eu cefnogi i fyw gyda'u teuluoedd a lle nad yw hyn yn bosibl nodi opsiynau parhad amgen ar y cyfle cyntaf a sicrhau bod plant sydd â phrofiad o ofal yn mwynhau'r un cyfleoedd bywyd â phlant eraill'. Mae saith dangosydd perfformiad, am y niferoedd mewn gofal, ond hefyd a yw

asesiadau'n cael eu cwblha ar amser, faint o leoliadau mae plant wedi cael, a'r hyn sy'n digwydd iddyn nhw (cyflogaeth/ digartrefedd) ar ôl gadael gofal. Cefnogir y materion cymhleth hyn gan ystod o ddangosyddion perfformiad sy'n ansoddol a meintiol.

- mae'r Cyngor yn adrodd yn rheolaidd am ei wybodaeth anffurfiol i gyfarfodydd mewnol a chyhoeddus. Mae'r wybodaeth yn cael ei chyflwyno mewn ffordd sy'n hygyrch ac yn hawdd i'w ddeall.
- nid yw'r Cyngor bob amser yn ystyried amrywiaeth o wybodaeth berfformio gyda'i gilydd mewn adroddiadau megis goblygiadau gweithlu cyllideb a pherfformiad.
- dim ond meincnodi data a phrosesau sydd ar gael i archwilio sut y gall y Cyngor ddysgu a chryfhau ei drefniadau a dangos gwerth am arian. Mae hwn yn fater rydyn ni wedi'i godi gyda nifer o gynghorau.

Mae'r Cyngor yn canolbwyntio ar gasglu, yn hytrach na dadansoddi data a sicrhau ei gywirdeb, yn cyfyngu ar effaith ei drefniadau rheoli perfformiad

12 Wrth ddod i'r casgliad hwn fe welsom fod:

- mae cryn amser swyddogion yn cael ei dreulio yn casglu a chyflwyno gwybodaeth am berfformiad. Fodd bynnag, rhoddir llai o flaenoriaeth i ddadansoddi gwybodaeth am berfformiad er mwyn helpu'r Cyngor i ddeall ei berfformiad a ble a sut y gall wella gwerth am arian.
- nid oes gan y Cyngor drefniadau cadarn a chyson i sicrhau ansawdd ei ddata. Mae risg y gall uwch swyddogion a chynghorwyr fod yn gweithredu a/neu'n gwneud penderfyniadau ar sail gwybodaeth anghywir.
- dyw'r Cyngor ddim wedi adolygu eu trefniadau rheoli perfformiad er mwyn ystyried os ydynt yn rhoi gwerth am arian.

Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.